

1.3. Het opleidingshoofd van de lerarenopleiding HOGENT Basisonderwijs deelt haar ervaringen rond het starten met een kinderrechtenkader binnen een docententeam.

“We zijn nu 3 jaar verder na dat eerste ‘ideetje’ en nu kunnen we fier terugblikken op een **nieuw traject dat we hebben opgestart rond participatie met alle eerstejaars lerarenopleiding uit kleuter- en lager onderwijs**. We maakten op opleidingsniveau afspraken over hoe kinderrechten in de leerlijn ‘Maatschappelijk, cultureel en internationaal participeren’ ingebed is. Studenten reflecteerden ook aan de hand van een kinderrechtenkader over hun handelingen tijdens stageactiviteiten. Er kwam een opleidingsdefiniëring over krachtig onderwijs voor alle kinderen en nog veel meer.”

INHOUDSTAFEL

1. Samenvatting	P1
2. Getuigenis	P1
3. Werkwijze	P2
4. Tips	P3

Ontdek andere getuigenissen op

www.starttokinderrechten.be

voor LERARENOPLEIDERS
en hun **STUDENTEN**

1. SAMENVATTING

UNICEF België en HOGENT werken samen om kinderrechten en kinderrechteneducatie duurzaam te integreren én te expliciteren in het curriculum van de lerarenopleiding Kleuter- en Lager Onderwijs aan HOGENT.

2. GETUIGENIS

Hoe het allemaal begon... Enkele docenten uit het team volgden al een tijdje thema's op als wereldburgerschap, kinderrechteneducatie... vanuit een internationaal oogpunt. De collega's twijfelden niet toen ze een mail van UNICEF België ontvingen met daarin een aanbod voor hogeschoolteams. We kwamen met het idee om een traject te starten binnen het docententeam.

De start was niet zo evident als we dachten... Elke keer als we een traject starten, dan weten we liefst waaraan we beginnen en hoe we dat aanpakken met het team. Onze ambitie was niet min. We wilden namelijk dat het kinderrechtenkader ons uitgangspunt werd zodat onze aspirant-leraren niet enkel over maar ook voor en door kinderrechten leren. Dit zowel op de hogeschool als met hun leerlingen.

1.3. Het opleidingshoofd van de lerarenopleiding HOGENT Basisonderwijs deelt haar ervaringen rond het starten met een kinderrechtenkader binnen een docententeam.

We zijn nu 3 jaar verder na dat eerste 'ideetje' en nu kunnen we fier terugblikken op een nieuw traject dat we hebben opgestart rond participatie met alle eerstejaars lerarenopleiding uit Kleuter- en Lager Onderwijs, we op opleidingsniveau afspraken maakten hoe kinderrechten in de leerlijn maatschappelijk, cultureel en internationaal participeren ingebed is, studenten reflecteren aan de hand van kinderrechtenkader over hun handelingen tijdens stageactiviteiten, een opleidingsdefiniëring kwam over krachtig onderwijs voor alle kinderen...

3. WERKWIJZE

De realisatie van een projectplan

In eerste instantie volgden de teamleden een reeks interne activiteiten om kennis te maken met de theorie en de kaders van kinderrechten en kinderrechteneducatie. We werkten op een participatieve manier via een online enquête bij de docenten. Vervolgens analyseerden we samen de beginsituatie en de uitdagingen voor kinderrechten in onze opleidingen. Tenslotte hebben we een mapping over 'Leren over, door en voor rechten'¹ gemaakt. Dit resulteerde in ons projectplan voor onze opleidingen.

Ons projectplan heeft 3 prioriteiten:

- participatie van de studenten
- in- en uitstroom van de studenten
- stage-ervaringen van de studenten

Conferentie voor lectoren en studenten

Terwijl beide lerarenopleidingen intern met het team het projectplan verder concretiseerde, werkte een groepje collega's samen met KeKi vzw en UNICEF België aan een 'conferentie Kinderrechten' als hefboom voor meer participatie én gelijke kansen, met internationale gasten van UNICEF. Op de conferentie waren 50 eerstejaarsstudenten uit de opleiding Lager Onderwijs van HOGENT aanwezig. Dat was een eerste concrete stap waarin zowel lectoren als studenten zich betrokken toonden om theoretische kaders rond kinderrechten te expliciteren en te integreren in een opleidingsonderdeel.

Kinderrechten visualiseren in verschillende opleidingsonderdelen

Hoewel het projectplan vrij ambitieus 3 prioriteiten aangaf, merkten we als team dat we concreter aan de slag dienden te gaan en de kleine stapjes die we hadden gemaakt telkens dienden te visualiseren. Door deze aanpak stelde zich een steeds grotere groep collega's betrokken op ten aanzien van het expliciteren van de kinderrechten in hun opleidingsonderdeel. Zo kozen enkele collega's om de kinderrechtenlogo's op te nemen in syllabi, alle opleidingsonderdelen verwezen in hun studiefiche naar de kinderrechten. Ook werden kinderrechten opgenomen in evaluatiecriteria van stage en het werkplekleren.

We staan nu 2 academiejaren verder en we kijken heel tevreden terug, zeker omdat we sinds dit jaar het participatief proces ook actief op studentenniveau aanpakken.

¹ Meer info [hier](#): INFO 5.1 'Basiskennis kinderrechten voor toekomstige leerkrachten'

1.3. Het opleidingshoofd van de lerarenopleiding HOGENT Basisonderwijs deelt haar ervaringen rond het starten met een kinderrechtenkader binnen een docententeam.

4. TIPS

Hoe kun je draagvlak creëren?

Informereren en kennis vergroten

Voor het team zelf was niet de discussie of we aan kinderrechten dienden te werken, eerder kwamen er vragen over hoe we dat zouden invullen: **wat zijn gangbare theorieën met betrekking tot kinderrechteneducaties?** Op welke academische achtergrond baseren we ons? Wat zijn mogelijke thema's binnen de kinderrechten? Het ging over de theorie.

1

Wat later kwamen ook de vragen en hoe maken we dat concreet in de opleiding? Hoe geven we dit vorm? Wat willen we zeker meegeven...

Aan de hand van het opmaken van een **inventaris van de kennis- en informatienoden van het team** werden zowel experts uitgenodigd van UNICEF, als academische en ervaringsdeskundigen.

Participeren bij het beslissen

Door het opmaken van een inventaris konden mensen meteen **meebeslissen**. Docenten vormden groepjes van 6 die op basis van hun eigen interesses en noden een traject volgden over kinderarmoede, wereldburgerschap, kindbeelden, kinderrechten of beeldvorming. Daarnaast visualiseerden alle groepen hun interpretatie over wat krachtig onderwijs inhoudt. Zij gaven dit weer met de wieken van de propeller, waarbij de volledige propeller krachtig onderwijs symboliseert.

2

Ondersteunen en helpen

De opleiding werd ondersteund door experts uit te nodigen, overleg te faciliteren en een kader van krachtig onderwijs aan te bieden. De groep ging er zelf mee aan de slag volgens haar tempo en noden met als doel kinderrechteneducatie structureel en expliciet in het curriculum te brengen. Nog steeds zijn enkele collega's uit groepjes aan de slag, andere collega's kennen het kader, gebruiken het bij evaluatie, nog anderen nemen het thema op in hun syllabus en gaan er uitgebreid op in, nog anderen werken met de studenten aan een actieonderzoek...

3

Hoe kun je kinderrechten in de lerarenopleiding integreren?

Maak ruimte en tijd voor een participatief proces met het docententeam. Heb voldoende aandacht voor participatie, reflectie en dialoog tijdens het traject. Formuleer samen een visie op het kind (kindbeeld), kinderrechten in onderwijs en in de opleiding. Ga op zoek naar creatieve invullingen voor de betekenis van rechten.

1

Faciliteer, cluster en maak reeds bestaande initiatieven tot prioriteiten. Vaak doet de lerarenopleiding al veel maar is het nog niet geëxpliciteerd.

3

Ga over tot een concreet en haalbaar actieplan.

4

Reflecteer over de opleiding, de vakinhouden, de eigen onderwijspraktijk en de uitdagingen hierbinnen.

2

Betrek de studenten en de stagescholen op de juiste momenten.

5